

ÅRSRAPPORT FOR LÆGERS BIBESKÆFTIGELSE 2023

- For lægelige chefer (cheflæger og ledende overlæger),
overlæger og afdelingslæger.

August 2024

Indholdsfortegnelse

1. Registrering af lægers bibeskæftigelse i 2023.....	3
Baggrund.....	3
Ændring af lægefaglige titler	3
Indberetningen er baseret på tillid.....	4
Revurdering af lægers indberetninger i 2023	4
2. Hovedresultater for 2023	5
Resultaterne for 2023	5
Typer af bibeskæftigelse.....	6
3. Oversigt over de fem typer af bibeskæftigelse	8
Ad A: Personlig indkomst i forbindelse med forskningsprojekter fra private virksomheder, fonde, patientforeninger mv.	8
Ad B: Privat økonomisk interesse	9
Ad C: Attester med særskilt honorar	9
Ad D: Bibeskæftigelse udover hovedbeskæftigelse	10
Ad E: Tilknytning til lægemiddel- eller medicovirksomhed m.m.	11

1. Registrering af lægers bibeskæftigelse i 2023

Baggrund

Ved overenskomstforhandlingerne i 2008 indgik Danske Regioner, Foreningen af Speciallæger og Yngre Læger en aftale om oplysningspligt ved bibeskæftigelse for cheflæger, ledende overlæger, overlæger og afdelingslæger. Oplysningspligten gælder ligeledes for cheftandlæger, ledende overtandlæger, overtandlæger og specialtandlæger jf. overenskomsten for tandlæger. Når der i teksten fremadrettet refereres til cheflæger, ledende overlæger, overlæger og afdelingslæger, vil det også gælde cheftandlæger, ledende overtandlæger, overtandlæger og specialtandlæger.

Den årlige rapportering af lægers bibeskæftigelse udspringer af et politisk og ledelsesmæssigt ønske om et overblik over omfanget og typer af bibeskæftigelse på virksomheds- og regionsniveau.

Overordnet bygger en række funktioner i sundhedsvæsenet på, at læger har bibeskæftigelse. Det handler fx om undervisning af medicinstuderende og udarbejdelse af attester i forsikringssager. Læger er ofte også involverede i forsknings- og udviklingsprojekter samt repræsentanter i offentlige og halvoffentlige råd, nævn og kommissioner, hvor der er brug for lægefaglig viden. Flere læger har også bibeskæftigelse på andre offentlige hospitaler eller på private klinikker. En række af de funktioner, som lægerne udfører som bibeskæftigelse, kan ikke varetages af andre faggrupper, og de er vigtige for at understøtte et velfungerende sundhedsvæsen.

Relevant og nødvendig bibeskæftigelse skal altid balancere med arbejdsgiverhensynet i forhold til den enkelte læges habilitet og virke som værende uafhængig af andre interesser. Med den enkelte læges bibeskæftigelse må der ikke kunne drages tvivl om lægens interesseforhold eller uvildighed i forhold til behandling og rådgivning af patienter. Tilsvarende må bibeskæftigelse hverken tidsmæssigt eller indholdsmæssigt påvirke lægens indsats i hovedansættelsen i Region Hovedstaden. Cheflæger bør som udgangspunkt ikke have bibeskæftigelse uden for det offentligt sundhedsvæsen, hvis det kan indebære en risiko for interessekonflikt i forhold til hovedansættelsen.

Ændring af lægefaglige titler

Ved overenskomstaftalen i 2021 aftalte Danske Regioner og Foreningen af Speciallæger (FAS) en ændring af titler for læge- og tandlægefaglige ledere. Ledende overlæger skiftede i 2022 titel til cheflæger. Derudover etableres en formaliseret leder under cheflægerne, som får betegnelsen ledende overlæger. De specialeansvarlige overlæger har som udgangspunkt skiftet titel til ledende overlæger.

2023 er første år, hvor de nye titler for både læger og tandlæger har været anvendt i forbindelse med indberetningen. Skulle titlerne have været ændret i 2022, var det sket midt i en indberetningsperiode, hvilket kunne have givet en misvisende opgørelse.

Indberetningen er baseret på tillid

Indberetningssystemet for bibeskæftigelse hviler på en initiativ- og orienteringspligt fra den enkelte læge om at underrette ledelsen om bibeskæftigelse. Såfremt denne orientering ikke bliver vurderet som fyldestgørende, kan ledelsen bede om yderligere information, før den endelige beslutning om forenelighed træffes.

Indberetningssystemet er dermed baseret på tilliden til, at lægen indberetter sin bibeskæftigelse. Indberetningen udgør et afsæt for dialog med lægen om bibeskæftigelse.

Der er 64 læger, svarende til 2 pct., der ikke har foretaget indberetning i 2023. I 2022 var tallet lavere, da kun 52 læger ikke havde foretaget indberetning. Oplysningspligten gælder kun de læger, der har eller ønsker at optage bibeskæftigelse, men alle opfordres til at udfylde skemaet. Lokalt på den enkelte arbejdsplads er der opfølgning på de læger, der ikke har oplyst om bibeskæftigelse. Nyansatte læger modtager en meddelelse omkring indberetning inden for de første tre måneders ansættelse.

På hvert hospital og virksomhed (forstået som hospital, virksomhed og koncerncenter) er det direktionens/centerledelsens ansvar, at der årligt bliver afholdt samtaler med alle læger i målgruppen, uagtet om lægen har indberettet oplysninger i systemet for lægers bibeskæftigelse eller ej. Derudover er der for hvert hospital og virksomhed statusoversigter til rådighed. Hver virksomhed og hospital skal i registreringsperioden følge op på de læger, der mangler at oplyse om bibeskæftigelse.

Hvis der er tale om bibeskæftigelse, som ikke bliver vurderet foreneligt med stillingen, drøftes det med lægen for at afslutte eller ændre lægens bibeskæftigelse. I 2023 er der 74 indberetninger, der ikke er vurderet af nærmeste leder på trods af flere rykkere – både via automatiseret e-mail fra indberetningssystemet og fra lokale kontaktpersoner. Til sammenligning var tallet 17 i 2022. Årsagen til manglende vurdering kan f.eks. skyldes, at nærmeste leder har for travlt til at tage stilling til sine medarbejders indberetning eller ikke føler sig ordentligt informeret om processen og parametrene for at tage stilling til indholdet i indberetningerne.

Revurdering af lægers indberetninger i 2023

I foråret 2024 blev det besluttet af koncerndirektionen, at alle hospitaler skulle foretage en revurdering af foreneligheden af alle lægers bibeskæftigelse i og samarbejde med medicinalindustrien. Dette har medvirket til udskydelse af denne rapport.

Center for HR og Uddannelse har modtaget tilbagemeldinger på revurderingerne fra alle involverede hospitaler, virksomheder og koncerncentre. Revurderingerne viser, at én læges bibeskæftigelser er vurderet uforenelige med hovedansættelsen på grund af omfanget/tidsforbruget. Efter dialog med ledelsen er der aftalt en handleplan og på den baggrund vurderes den nu at være forenelig med hovedansættelsen. Herudover er alle tilfælde af bibeskæftigelse (re)vurderet forenelige med hovedansættelsen.

På baggrund af behovet for at revurdere indberetninger, har Center for HR og Uddannelse besluttet, at der i det indeværende år ses nærmere på, hvordan den årlige indberetning af lægers bibeskæftigelse kan gøres mere tilgængelig for både læger og lægelige chefer som godkender. Der bliver også udarbejdet vejledninger, bl.a. vedrørende habilitet.

2. Hovedresultater for 2023

Resultaterne for 2023

Det generelle billede af bibeskæftigelse i 2023 ligger på niveau med resultaterne i 2022. Der ses således ikke nye og afvigende tendenser. Den samlede grad af bibeskæftigelse er 52 pct. i 2023, hvilket er et fald på 1 pct. i forhold til 2022. Den samlede grad af bibeskæftigelse er derfor tilbage på samme niveau, som den var i 2021 og 2020.

Omfanget af bibeskæftigelse i regionen, lønnet og ulønnet, indikerer, at der er en betydelig efterspørgsel efter lægespecialistkompetencer og en relativt høj fleksibilitet hos læger i regionen ift. deltagelse i vigtige opgaver ved siden af hovedbeskæftigelsen.

Resultaterne af den gennemførte indberetning i 2023 viser:

- Svarprocent på 98 pct. (98 pct. i 2022 samt 2021 og 94 pct. 2020).
- 52 pct. angiver at have en eller anden form for bibeskæftigelse (53 pct. i 2022, 52 pct. i både 2021 og 2020).
- Knap halvdelen af lægerne med bibeskæftigelse har mindre end 15 timer bibeskæftigelse om måneden, hvilket er samme niveau som de to foregående år.
- Læger med bibeskæftigelse har i gennemsnit 1,6 bijobs. Fx kan en læge undervise, forske, deltage i råd og nævn og udarbejde attester mv. Antallet af bijobs er det samme som i 2022.
- 2 pct. har oplyst om privatøkonomiske interesser såsom (med)ejerskab og bestyrelsesposter. Det svarer til niveauet i 2022, 2021, 2020 og 2019.
- Antallet af læger, der modtager personlig indkomst over 100.000 kr. fra private virksomheder, fonde, patientforeninger mv. til at gennemføre forskningsprojekter, har varieret de sidste år. I 2020 omfattede det 15 personer, hvorefter antallet var 22 personer i 2021. Sidste år var tallet faldet til 18 personer, og i 2023 er det nede på 15 personer igen.

- Bibeskæftigelse forekommer oftest inden for det offentlige sundhedsvæsen (fx andre regionale hospitaler) og under kategorien "anden lægelig bibeskæftigelse", som rummer en række forskellige kategorier. Indenfor de forskellige kategorier forekommer bibeskæftigelse oftest inden for offentlige institutioner som styrelser/ministerier og uddannelsesinstitutioner og kategorien "Andet".
- 24 pct. af lægerne er ikke ansat i en fuldtidsstilling i regionen i 2023, hvilket er samme antal som i 2022. I 2021 og 2020 drejede det sig om 23 pct. Heraf angiver 54 pct. at have bibeskæftigelse udover hovedbeskæftigelsen, hvilket er 1 pct. højere end 2022, 2021 og 2020. I forhold til fuldtidsansatte har 40 pct. angivet bibeskæftigelse ud over hovedbeskæftigelse i 2023. Siden 2020 er der sket en 1 pct. stigning hvert år (39 pct. i 2022, 38 pct. i 2021, 37 pct. i 2020).

I nedenstående afsnit uddybes resultaterne for registreringen af lægelig bibeskæftigelse i 2023.

Svarprocent i 2023

Der er i Region Hovedstaden 3.418 cheflæger, ledende overlæger, overlæger og afdelingslæger i målgruppen. Af dem har 3.354 foretaget en registrering, jf. tabel 1. Svarprocenten er 98 pct. ligesom i 2022 og 2021.

Tabel 1: Svarprocent ved registrering af bibeskæftigelse i Region Hovedstaden

	Antal	Pct.
Registrering ikke foretaget af læge	64	2%
Afventer leders vurdering	74	2%
Under vurdering af leder	3	0%
Vurderet uforenelig af leder	1	0%
Vurderet forenelig af leder	3.276	96%
I alt	3.418	100%

Note: Der er foretaget afrundinger i tabellen.

Lægerne kan løbende oplyse og indberette bibeskæftigelse i det elektroniske system, så indberetning er altid ajourført.

77 pct. har uændret bibeskæftigelse

I 2023 har 77 pct. (76 pct. i både 2022, 2021 og 2020) af lægerne svaret, at oplysningerne vedrørende bibeskæftigelse er uændret i forhold til foregående år.

Typer af bibeskæftigelse

Der er 52 pct., der har oplyst, at de har bibeskæftigelse, jf. tabel 2. Dette tal er faldet med 1 pct. siden 2022. I 2021 såvel som i 2020 var det også på 52 pct. En læge kan udøve flere typer af bibeskæftigelse. Der er 43 pct., der oplyser, at de har "bibeskæftigelse ud

over hovedbeskæftigelsen”. Det er samme niveau som i 2022. Den førnævnte bibeskæftigelse finder sted på fx andre regionale hospitaler, medicinalvirksomheder og privathospitaler. Til sammenligning var tallet 43 pct. i 2022, 41 pct. i 2021 og 40 pct. i 2020.

Tabel 2: Typer af bibeskæftigelse i Region Hovedstaden

	Antal	Pct.
Modtager personlig økonomisk indkomst til forskningsprojekter fra private virksomheder mv.	69	2%
Har (privat)økonomisk interesse, såsom (med)ejerkskab eller bestyrelsesposter	68	2%
Udarbejder attester, der giver dig særskilt honorar	453	14%
Tager bibeskæftigelse ud over hovedbeskæftigelse	1.440	43%
Får tilknytning til en lægemiddel- eller medicovirksomhed og/eller en specialforretning med medicinsk udstyr, der enten kræver anmeldelse til Sundhedsstyrelsen eller tilladelse fra Sundhedsstyrelsen	302	9%
Udøver ikke bibeskæftigelse	1.595	48%
I alt	3.354	100%

Note: En læge kan udøve flere typer af bibeskæftigelse og kan derfor have sat flere kryds.

Lægernes egne registreringer viser, at 24 pct. (24 pct. i 2022, 23 pct. i 2021 og i 2020) er ansat på deltid. 61 pct. af lægerne på deltid tager bibeskæftigelse. Dette er et fald på 1 pct. fra de foregående år, hvor tallet siden 2020 har været 62 pct.

Jævn fordeling af bibeskæftigelse på alle virksomheder

Niveauet for bibeskæftigelse fordeler sig relativt jævnt igen i år. I 2022 var der et procentmæssigt spænd på 14 pct. på regionens psykiatriske centre og somatiske hospitaler, og i 2023 er spændet på 17 pct. I 2023 fordeler det sig således, at 39 pct. af lægerne på Bornholms Hospital udøver bibeskæftigelse og 56 pct. på Rigshospitalet, jf. tabel 3.

Tabel 3: Andel af læger med bibeskæftigelse fordelt efter hospitaler, virksomheder og koncerncentre i 2023.

	Ja		Nej		I alt
Amager og Hvidovre Hospital	177	49%	186	51%	363
Bispebjerg og Frederiksberg Hospital	224	60%	152	40%	376
Bornholms Hospital	13	39%	20	61%	33
Center for HR og Uddannelse	5	71%	2	29%	7
Center for It og Medicoteknologi	1	50%	1	50%	2
Center for Sundhed	0	0%	2	100%	2
Region Hovedstadens Akutberedskab	2	67%	1	33%	3
Herlev og Gentofte Hospital	330	50%	328	50%	658
Nordsjællands Hospital	159	51%	151	49%	310

Region Hovedstadens Psykiatri	124	40%	183	60%	307
Rigshospitalet	710	56%	552	44%	1.262
Steno Diabetes Center	14	45%	17	55%	31
Total	1.759	52%	1.595	48%	3.354

3. Oversigt over de fem typer af bibe-skæftigelse

Nedenfor vises resultaterne for de fem typer af bibeskæftigelse, som indgår i lægernes spørgeskemaer:

- Personlig indkomst i forbindelse med forskningsprojekter fra private virksomheder, fonde, patientforeninger mv.
- Økonomisk interesse, såsom (med)ejerkskab eller bestyrelsesposter i medicinalvirksomheder eller apparaturleverandører o.l.
- Attester for hvilke der kan kræves særskilt honorar.
- Bibeskæftigelse i øvrigt ud over hovedbeskæftigelse, herunder også deltagelse og arbejde i råd, nævn, styrelser, forsikringsselskaber mv.
- Tilknytning til en lægemiddel- eller medicovirksomhed og/eller en specialforretning med medicinsk udstyr, der enten kræver anmeldelse til Sundhedsstyrelsen eller tilladelse fra Sundhedsstyrelsen.

Ad A: Personlig indkomst i forbindelse med forskningsprojekter fra private virksomheder, fonde, patientforeninger mv.

Der er 69 læger, der oplyser, at de modtager personlig indkomst fra private virksomheder, fonde, patientforeninger mv. til at gennemføre forskningsprojekter – dette svarer til 2 pct., jf. tabel 4. Til sammenligning oplyste 73 læger i 2022, 72 læger i 2021 og 56 læger i 2020, at de modtager personlig indkomst.

Tabel 4: Den forventede samlede beløbsstørrelse på personlig indkomst ifm. forskningsprojekter i det kommende år (=2024)

	Antal	Pct.
Under 10.000 kr.	14	0%
10.000-24.999 kr.	20	1%
25.000-99.999 kr.	20	1%
100.000 kr. og derover	15	0%
Modtager ikke personlig indkomst	3.285	98%

I alt	3.354	100%
-------	-------	------

Note: Der er foretaget afrundinger i tabellen.

Lige knap halvdelen af de læger der har oplyst, at de modtager personlig indkomst i forbindelse med forskningsprojekter, forventer at modtage op til 25.000 kr. om året. Andelen, der forventer at modtage over 100.000 kr., er siden 2014 steget fra 7 til 21 personer i 2021. Siden da er antallet faldet til 18 i 2022, og i 2023 forventer 15 personer at modtage 100.000 kr. eller derover i det kommende år.

Ad B: Privat økonomisk interesse

Der er 68 læger (67 i 2022, 61 i 2021, 59 i 2020), svarende til 2 pct., der oplyser, at de har privatøkonomisk interesse, såsom (med)ejerskab eller bestyrelsesposter i medicinalvirksomheder og apparaturlleverandører eller aktieposter i medicinalvirksomheder i 2023. Dette er på niveau med indberetningerne siden 2013.

Tabel 5: Andel af læger med privatøkonomisk interesse i 2023.

	Antal	Pct.
(Med)ejerskab	42	1%
Bestyrelsesposter	9	0%
Anden	17	1%
Har ikke privatøkonomisk interesse	3.286	98%
I alt	3.354	100%

Ad C: Attester med særskilt honorar

I alt har 14 pct. af lægerne oplyst, at de udarbejder attester, der giver særskilt honorar. Siden 2020 er tallet faldet fra 18 pct. til 16 pct. i 2021 stigende til 14 pct. i 2022. Hovedparten af attesterne er statusattester fra kommunerne og speciallægeerklæringer til fx forsikrings-selskaber og styrelser mv.

Tabel 6: Antal attester udarbejdet i alt pr. år

	Antal	Pct.
Under 5 attester	144	4%
5-9 attester	59	2%
10-24 attester	159	5%
25 attester og derover	91	3%
Udarbejder ikke attester	2.901	86%
I alt	3.354	100%

Note: Der er foretaget afrundinger i tabellen

Ad D: Bibeskæftigelse udover hovedbeskæftigelse

En læge kan have mere end én bibeskæftigelse. Lægerne oplyser bl.a. her om deltagelse og arbejde i uddannelsesinstitutioner, styrelser, forsikringsselskaber, råd og nævn mv.

Af de 3.354 læger, som har foretaget registreringen, har 1.440 læger, svarende til 43 pct., registreret bibeskæftigelse i kategorien "Bibeskæftigelse ud over hovedbeskæftigelse". Dette er samme procentdel for i 2022, hvor der sås en stigning på 2 pct. fra 2021, hvor tallet lå på 41 pct. Til sammenligning var der 40 pct. i 2020 og 43 pct. i 2019, der registrerede "Bibeskæftigelse udover hovedbeskæftigelse".

Hvor foregår bibeskæftigelsen?

Af de 1.821 registreringer om "bibeskæftigelse udover hovedbeskæftigelse" har 1.168 oplyst at have bibeskæftigelse inden for det offentlige sundhedsvæsen, privathospitaler, klinik, egen klinik eller medicinalvirksomhed, jf. tabel 7. Til sammenligning var antallet 980 i 2020, 1.080 i 2021 og 1.168 i 2022.

Tabel 7: Hvor foregår bibeskæftigelsen? – For læger, der har indberettet

	Antal	Pct.
Det offentlige sundhedsvæsen/andre regionale hospitaler	548	16%
Privathospitaler	247	7%
Klinik eller lignende institutioner	126	4%
Egen klinik/eget ydernr.	88	3%
Medicinalvirksomheder, apparaturleverandører eller lignende	159	5%
Anden lægelig bibeskæftigelse	653	19%
Tager ikke bibeskæftigelse i øvrigt	1.933	58%
I alt	3.354	100%

Note: Der er mulighed for flere svar pr. læge.

Der er 16 pct., der har bibeskæftigelse inden for det offentlige sundhedsvæsen i 2023. Dette tal har kun varieret meget lidt de senere år, hvor det til sammenligning var 16 pct. i 2022, 15 pct. i 2021 og 14 pct. i 2020.

Der er 11 pct., der har bibeskæftigelse på privathospitaler, klinik eller lignende institutioner. Dette tal er uændret sammenlignet med 2022, men en stigning på 1 pct. i forhold til 2021 og 2020. Inden for kategorien "Anden lægelig bibeskæftigelse" er de hyppigst forekommende registreringer af bibeskæftigelse indenfor uddannelsesinstitutioner og styrelser/ministerier samt "andet sted", som fx kan udgøres af arbejde i Patienterstatningen samt biotekvirksomheder. Disse tendenser er de samme som i 2022.

Hvilken type af bibeskæftigelse varetager lægerne?

28 pct. (27 pct. i 2021, 26 pct. i 2020) af de læger, der har registreret "bibeskæftigelse udover hovedbeskæftigelse", har i 2023 oplyst, at der er tale om konsulentbistand, herunder

faglig rådgivning og undervisning mv. Dette er samme niveau som i 2022. Resultaterne varierer generelt med få pct. i de seneste år.

Tabel 8: Type af bibeskæftigelse for læger der har indberettet.

	Antal	Pct.
Vagt eller beredskabsforpligtigelse	346	10%
Normal dagtjeneste	505	15%
Konsulentbistand	955	28%
Tager ikke bibeskæftigelse i øvrigt eller ikke besvaret	1.951	58%
I alt	3.354	100%

Note: Der er mulighed for flere svar.

Timer

Fordelingen af timer i bibeskæftigelse fremgår af tabel 9. Sammenlignet med tidligere år, er der enkelte procentvise ændringer, der dog ikke ændrer på det generelle billede af timeforbruget.

Tabel 9: Antal timer for læger med bibeskæftigelse udover hovedansættelsen pr. måned.

	Udvalg		Alle	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Under 5 timer pr. måned	279	19%	279	8%
5-14 timer pr. måned	425	30%	425	13%
15-24 timer pr. måned	321	22%	321	10%
25 timer pr. måned eller mere	415	29%	415	12%
Tager ikke bibeskæftigelse i øvrigt			1.914	57%
I alt	1.440	100%	3.354	100%

Note: Antal timer er konstrueret ud fra de tre svarmuligheder: timer pr. uge, timer pr. måned og timer pr. år. Der antages 4,5 uger pr. måned og 12 måneder pr. år.

Ad E: Tilknytning til lægemiddel- eller medicovirksomhed m.m.

Oplysningspligten omfatter tilknytning til lægemiddel- eller medicovirksomhed og/eller en specialforretning med medicinsk udstyr, der enten kræver anmeldelse til Sundhedsstyrelsen eller tilladelse fra Sundhedsstyrelsen. 302 personer svarende til 9 pct. har oplyst, at de har en tilknytning til sådan virksomhed eller specialforretning. Tallet har ligget på 9 pct. siden 2020.